

El català a la Franja: bona salut, però sense reconeixement legal

És la conclusió d'un estudi del sociòleg **Natxo Sorolla**

El català de la franja gaudeix de bona salut social, i el seu ús és bastant estable, malgrat que els seus parlants no tenen reconeguts per llei els seus drets lingüístics. A aquesta conclusió ha arribat, almenys, el sociòleg Natxo Sorolla, després d'analitzar l'últim Estudi Sociolingüístic de la Franja que van realitzar en l'any 2003 els governs aragonès i català.

Sorolla va presentar el seu estudi durant la Jornada sobre la Transgressió Cívica que va celebrar ahir dissabte l' [Institut d'Estudis del Baix Cinca](#) (IEBC), que va reunir a un centenar d'experts i curiosos en el Palau Montcada.

Segons l'estudi, més d'un 90 per cent dels habitants de la Franja parlen habitualment el català, 'el major percentatge de tots els territoris de parla catalana', però només un 30 per cent és capaç d'escriure-ho. Quant a l'ús, és major en l'àmbit familiar, però es va reduint en l'àmbit més públic, en els comerços, el banc o el metge, i un 20 per cent ho utilitza com primera llengua per a dirigir-se a un desconegut. Davant aquestes dades, Natxo Sorolla considera que "hi ha un coneixement oral molt ampli, però l'escrit està més limitat. El seu ús està bastant generalitzat i la seva transmissió de pares a fills està estabilitzat i, fins i tot, va a més. O sigui, hi ha més fills de famílies castellanoparlants que acaben parlant en català que al revés'. També va cridar l'atenció la denominació que es dona al català, ja que un 20 per cent es refereix a la seva llengua com català, un 35 usa un localisme (fragatino, maellano, etcètera) i un 44 per cent usa un terme pejoratiu o despectiu com chapurreau, 'encara que aquest percentatge va disminuint'.

ALTRES ACTIVITATS

A més de la conferència de Natxo Sorolla, el programa de la 'Jornada sobre la Transgressió cívica: Franja de Ponent i transgressió, propostes pràctiques i concretes per a viure en català', va oferir una ponència del vocal del Consell General del Poder Judicial, Alfons López Tena, sobre Justícia i Transgressió, i una altra de l'escriptora i periodista, Patricia Gabancho, sobre Creativitat i Transgressió. Així mateix, es va presentar el llibre 'Elogi de la Transgressió'. L'objectiu de les jornades era, segons Quim Gibert, coautor d'aquest llibre, "plantejar una sèrie de propostes d'actuació perquè els ciutadans reivindicuin la plenitud dels seus drets lingüístics, en un territori com el de la Franja, on els aragonesos catalanoparlants manquen de tot reconeixement legal".

En aquest sentit, la transgressió o la desobediència civil 'és una arma que poden utilitzar aquests ciutadans davant el maltractament legal que pateixen en la seva comunitat'. Segons Gibert, no es tracta de postulats radicals, "sinó d'una cridada a la imaginació, a una forma creativa de transgressió' i va posar com exemple el cas de 'un jove de Mequinensa que ha traduït al català la web del Parlament Europeu, demostrant que si no hi ha una edició en aquesta llengua és perquè no es vol, no perquè no es pugui".

25 febrer 2008

Una notícia de VilaWeb.cat
Edició GENERAL
<http://www.vilaweb.cat>
[Enllaç permanent](#)